

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO NUTARTIS (dešimtoji kolegija)

2021 m. kovo 12 d. *ⁱ

„Ekonominė ir pinigų politika – Rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra – Nemokumo procedūra – ECB atsisakymas patenkinti kredito įstaigos valdybos prašymą duoti nurodymą šios įstaigos bankroto administratoriui suteikti tokios valdybos įgaliotam advokatui galimybę patekti į šios įstaigos patalpas ir prieigą prie šios įstaigos informacijos, personalo ir išteklių – Aktą priėmusio subjekto įgaliojimai – Akivaizdžiai teisiškai nepagrįstas ieškinys“

Byloje T-50/20

PNB Banka AS, įsteigta Rygoje (Latvija), atstovaujama advokato O. Behrends,

ieškovė,

prieš

Europos Centrinį Banką (ECB), atstovaujamą C. Hernández Saseta, F. Bonnard ir V. Hümpfner,

atsakovą,

dėl SESV 263 straipsniu grindžiamo prašymo panaikinti 2019 m. lapkričio 19 d. ECB sprendimą, kuriuo atsisakoma nurodyti ieškovės bankroto administratoriui suteikti jos valdybos įgaliotam advokatui galimybę patekti į jos patalpas ir prieigą prie jos turimos informacijos, personalo ir išteklių,

BENDRASIS TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas A. Kornezov, teisėjai K. Kowalik-Bańczyk ir G. Hesse (pranešėjas),

kancleris E. Coulon,

priima šią

Nutartį¹

(Praleista)

Dėl teisės

(Praleista)

* Proceso kalba: anglų.

¹ Pateikiami tik tie šios nutarties punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano tikslinga paskelbti.

Reikalavimai dėl panaikinimo

- 25 Ieškovė ginčija ECB atsisakymą duoti bankroto administratoriui prašomą nurodymą. Galimybė patekti į ieškovės patalpas, turėti prieigą prie jos turimos informacijos, personalo ir išteklių yra būtina tam, kad ieškovės valdyba galėtų jai atstovaudama vykdyti savo funkcijas pagal 2019 m. lapkričio 5 d. Sprendimą *ECB ir kt. / Trasta Komerbanka ir kt.* (C-663/17 P, C-665/17 P ir C-669/17 P, EU:C:2019:923). Ji teigia, kad valdyba negali veiksmingai jai atstovauti, jei minėtos valdybos įgaliotam advokatui atsisakoma suteikti galimybę susipažinti su jos turima informacija ir bylomis, taip pat turėti prieigą prie jos išteklių, visų pirma finansinių išteklių, kurie suteiktų galimybę jai būti teisiškai atstovaujamai išorės atstovo.
- 26 Grįsdama savo ieškinį ieškovė nurodo penkis pagrindus. Pirmasis ieškinio pagrindas grindžiamas tariama ECB padaryta klaida, nes jis pripažino neturintis įgaliojimų duoti prašomą nurodymą bankroto administratoriui. Antrasis pagrindas grindžiamas ieškovės teisės į veiksmingą teisinę gynybą pažeidimu. Trečiajame pagrinde ieškovė tvirtina, kad buvo pažeista jos teisė būti išklaustyti. Ketvirtasis pagrindas grindžiamas teisės į tinkamus motyvus pažeidimu. Penktajame pagrinde ieškovė teigia, kad ECB pažeidė principą *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, grindžiamo tariama ECB padaryta klaida, nes jis pripažino neturintis įgaliojimų duoti prašomą nurodymą bankroto administratoriui

- 27 Pirmajame ieškinio pagrinde ieškovė teigia, kad ECB, kaip tiesioginė ieškovės priežiūros institucija nuo tada, kai ieškovė buvo pripažinta „svarbia kredito įstaiga“, turi įgaliojimus duoti prašomą nurodymą bankroto administratoriui, be kita ko, pagal Latvijos teisę, visų pirma pagal 1995 m. spalio 5 d. *Kredītiestāžu likums* (Kredito įstaigų įstatymas, Latvija) 132¹ straipsnio 3 dalį (*Latvijas Vēstnesis*, 1995, Nr. 163), kurioje nustatyta:

„Pagal šiame įstatyme numatytą kompetenciją [CMFC] turi teisę kontroliuoti bankroto administratoriaus veiklą ir tai, kaip jis atitinka šiame įstatyme nustatytus apribojimus. Šiuo tikslu [CMFC] įgaliotinis turi teisę susipažinti su visais kredito įstaigos dokumentais, susijusiais su kredito įstaiga, taip pat gauti bankroto administratoriaus paaiškinimus ir kitą naudingą informaciją, susijusią su kredito įstaigos nemokumo procedūra.“

- 28 Taigi ECB turi kontroliuoti bankroto administratoriaus veiklą, kad būtų užtikrintas tinkamas ieškovės vidinis valdymas. Viena iš svarbių priežiūros institucijos užduočių yra užtikrinti, kad valdyba galėtų veiksmingai vykdyti savo pareigas. Ieškovė pabrėžia, kad jos valdyba negali vykdyti savo pareigų, kol neturi prieigos prie šios kredito įstaigos patalpų ir išteklių.
- 29 Ieškovė taip pat remiasi Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio 1 dalies e punktu ir 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013, p. 338), 67 ir 74 straipsniais – nuostatomis, kuriose numatyti reikalavimai kredito įstaigų vidaus valdymo sistemai. Ji pabrėžia, kad, be kita ko, iš Direktyvos 2013/36 67 straipsnio 1 ir 2 dalių matyti, jog tuo atveju, kai įstaigoje nėra nustatytų valdymo priemonių, kurių reikalauja kompetentingos valdžios institucijos pagal nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliamas tos pačios direktyvos 74 straipsnis, priežiūros institucija gali duoti nurodymą atsakingam fiziniam arba juridiniam asmeniui nutraukti pažeidimą ir nekartoti tokių veiksmų.
- 30 Iš šių nuostatų matyti, kad ECB (vietoje CMFC) turi įgaliojimus duoti bankroto administratoriui prašomą nurodymą, kad būtų užtikrintas veiksmingas ieškovės atstovavimas reguliavimo tikslais. Nagrinėjamu atveju pats ECB trukdo ieškovei laikytis priežiūros taisyklių, kurias jis turi kontroliuoti.

- 31 Be to, ECB pripažino, kad ieškovės valdyba išsaugojo jos atstovo statusą. Taigi ECB suteikė ieškovės valdybos įgaliotam advokatui galimybę pateikti pastabas dėl sprendimo panaikinti ieškovės veiklos leidimą projekto.
- 32 Nepriimtinumą grindžiamame prieštaravime ECB atmeta šiuos argumentus.
- 33 Pirmiausia reikia konstatuoti, kad 2020 m. vasario 17 d. sprendimu ECB panaikino ieškovei suteiktą leidimą vykdyti banko veiklą. Nuo šios datos ieškovė iš esmės nebėra kredito įstaiga, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1024/2013, kuriai taikoma ECB rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra. Taigi kyla klausimas, ar, atsižvelgiant į jos dabartinę situaciją, ieškovė dar gali pagrįstai remtis ECB pareigomis, susijusiomis su jo įgaliojimais rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros srityje. Vis dėlto neginčijama, kad 2019 m. lapkričio 19 d. (kai ECB atsisakė bankroto administratoriui duoti prašomą nurodymą) – ieškovė buvo kredito įstaiga. Todėl reikia išnagrinėti, ar ieškovė gali pagrįstai manyti, kad tuo metu ECB turėjo įgaliojimus tenkinti jos prašymą.
- 34 Pirmiausia reikia pažymėti, kad ieškovė šį pagrindą iš esmės grindžia Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio 1 dalies e punktu, Direktyvos 2013/36 67 ir 74 straipsniais ir Kredito įstaigų įstatymo¹³² 3 dalimi. Iš tiesų, ieškovės teigimu, šiomis nuostatomis ECB suteikiami įgaliojimai duoti prašomą nurodymą.
- 35 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pagal Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio 3 dalį ECB, vykdydamas rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros uždavinį, kaip antai numatytą minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalies e punkte, taiko visas reikšmingas Europos Sąjungos teisės nuostatas, o kai tokią Sąjungos teisę sudaro direktyvos, nacionalinės teisės aktus, kuriais tos direktyvos perkeliamos į nacionalinę teisę.

– *Dėl Reglamento Nr. 1024/2013*

- 36 Reglamento Nr. 1024/2013 1 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad šiuo reglamentu „ECB pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika, siekiant prisidėti prie kredito įstaigų saugumo ir patikimumo ir finansų sistemos stabilumo Sąjungoje ir kiekvienoje valstybėje narėje, visapusiškai atsižvelgiant į vidaus rinkos, grindžiamos vienodu požiūriu į kredito įstaigas, vienybę bei vientisumą ir pareigą tuo rūpintis, kad būtų užkirstas kelias galimybei rinktis palankesnes reguliavimo sąlygas“.
- 37 Minėto reglamento 1 straipsnio penktoje pastraipoje nustatyta, kad šiuo reglamentu „nedaromas poveikis dalyvaujančių valstybių narių kompetentingų institucijų atsakomybei ir susijusiems įgaliojimams vykdyti priežiūros uždavinius, kurie šiuo reglamentu nepavesti ECB“.
- 38 To paties reglamento 4 straipsnio 1 dalies e punkte nustatyta, kad „ECB, laikantis šio straipsnio 3 dalies, rizikos ribojimo principais pagrįstos priežiūros tikslais turi išimtinę kompetenciją visų dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtų kredito įstaigų atžvilgiu vykdyti šiuos uždavinius: <...> užtikrinti, kad būtų laikomasi 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų aktų, kuriais kredito įstaigoms nustatomi reikalavimai turėti patikimą valdymo tvarką (įskaitant už kredito įstaigų valdymą atsakingų asmenų kompetencijos ir tinkamumo reikalavimus), rizikos valdymo procesus, vidaus kontrolės mechanizmus, darbo užmokesčio politiką bei praktiką ir veiksmingus vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo procesus (įskaitant vidaus reitingais pagrįstus modelius)“.
- 39 Pirma, šios nuostatos formuluotė apibrėžia ECB vykdomos rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros, kuri neapima šios institucijos įgaliojimų duoti bankroto administratoriui, paskirtam pagal nacionalinę teisę, vykdamas tokios įstaigos, kaip ieškovė, nemokumo procedūrą, nurodymus, nesusijusius tu tokia priežiūra, kokių prašo ieškovė, suteikti galimybę šios įstaigos valdybos advokatui pateikti į jos patalpas, taip pat turėti prieigą prie informacijos, personalo ir tokios įstaigos išteklių, apimtį.

- 40 Vien tai, kad ECB yra vienintelė institucija, atsakinga už Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio 1 dalyje išvardytus uždavinius „visoms kredito įstaigoms“, visiškai nereiškia, priešingai, nei teigia ieškovė, kad „svarbių“ kredito įstaigų, kaip antai ieškovės, atžvilgiu jis turi didesnius įgaliojimus, nei numatyta Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio 1 dalies e punkte.
- 41 Tiesa, reikia priminti, kad Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio „ECB pavesti uždaviniai“ 1 dalyje numatyta, kad pagal 6 straipsnį ECB rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros tikslais turi „išimtinę“ kompetenciją „visų“ kredito įstaigų atžvilgiu vykdyti 4 straipsnio 1 dalyje numatytus uždavinius. Taigi iš Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio 1 dalies formuluotės matyti, kad ECB turi išimtinis įgaliojimus vykdyti šioje nuostatoje numatytus uždavinius dėl visų kredito įstaigų, taigi dėl „svarbių įstaigų“ ir „mažiau svarbių“ įstaigų (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Landeskreditbank Baden-Württemberg / ECB*, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 37 ir 38 punktą).
- 42 Vis dėlto, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio 1 dalį, siejamą su to paties reglamento 6 straipsnio 4–6 dalimis, dviejų kredito įstaigų kategorijų skirtumas yra reikšmingas ne ECB įgaliojimų rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros srityje apimčiai, o tik ECB ir nacionalinių priežiūros institucijų funkcijų pasidalijimui, nes nacionalinės priežiūros institucijos padeda ECB vykdyti jam pagal minėtą reglamentą pavestus uždavinius taip, kad kai kuriuos iš šių uždavinių jos decentralizuotai vykdo mažiau svarbių kredito įstaigų, kaip jos suprantamos pagal šio reglamento 6 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą, atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Landeskreditbank Baden-Württemberg / ECB*, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 41 punktą).
- 43 Tiesa tai, kad pagal Reglamento Nr. 1024/2013 6 straipsnio 1 dalį ECB vykdo savo uždavinius pagal bendrą priežiūros mechanizmą, kurį sudaro ECB ir nacionalinės kompetentingos institucijos, ir yra atsakingas už tai, kad bendras priežiūros mechanizmas veiktų veiksmingai ir nuosekliai (2019 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Landeskreditbank Baden-Württemberg / ECB*, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 39 punktas).
- 44 Šiomis aplinkybėmis pagal Reglamento Nr. 1024/2013 6 straipsnio 6 dalį kompetentingos nacionalinės institucijos vykdo ir yra atsakingos už šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies b, d–g ir i punktuose nurodytus uždavinius ir už visų atitinkamų priežiūros sprendimų priėmimą šio 6 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų kredito įstaigų, t. y. tų, kurios pagal pastarojoje nuostatoje nurodytus kriterijus laikomos „mažiau svarbiomis, atžvilgiu (2019 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Landeskreditbank Baden-Württemberg / ECB*, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 40 punktas). Vis dėlto šis argumentas negali būti taikomas vadinamosioms „svarbioms“ kredito įstaigoms, kaip antai ieškovei, dėl kurių ECB tiesiogiai vykdo visus reikšmingus priežiūros uždavinius pagal Reglamento Nr. 1024/2013 6 straipsnio 5 dalies b punktą.
- 45 Vis dėlto reikšmingos Reglamento Nr. 1024/2013 nuostatos, kaip konstatuota šio sprendimo 39 punkte, neįrodo, kad ECB patikėti „svarbių“ kredito įstaigų priežiūros uždaviniai apima įgaliojimą duoti tokius su šiais uždaviniais nesusijusius nurodymus bankroto administratoriui, kokių prašo ieškovė. Taip pat akivaizdu, kad šių nuostatų formuluotėje nėra jokios nuorodos dėl tokių įgaliojimų egzistavimo. Taigi ieškovės argumentas šiuo klausimu turi būti atmestas.
- 46 Antra, kalbant apie Reglamento Nr. 1024/2013 tikslą ir jo 4 straipsnio 1 dalies e punktą, pirmiausia reikia pažymėti, kad SESV 127 straipsnio 6 dalyje, kuri yra teisinis pagrindas, kuriuo remiantis priimtas Reglamentas Nr. 1024/2013, numatyta, kad Europos Sąjungos Taryba gali pavesti ECB specialius uždavinius, susijusius su rizikos ribojimu pagrįsta kredito ir kitų finansų įstaigų, išskyrus draudimo įmones, priežiūra (2019 m. spalio 2 d. Sprendimo *Crédit mutuel Arkéa / ECB*, C-152/18 P ir C-153/18 P, EU:C:2019:810, 52 punktas).

- 47 Be to, reikia pažymėti, kad SESV 127 straipsnis yra SESV trečiosios dalies VIII antraštinės dalies 2 skyriuje „Pinigų politika“ ir jame nustatyti Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) ir ECB tikslai ir pagrindiniai uždaviniai (2019 m. spalio 2 d. Sprendimo *Crédit mutuel Arkéa / ECB*, C-152/18 P ir C-153/18 P, EU:C:2019:810, 54 punktas).
- 48 Įgyvendinant SESV 127 straipsnio 6 dalyje numatytus uždavinius, susijusius su rizikos ribojimu pagrįsta bankų priežiūra, siekiama įsitikinti kredito įstaigų, be kita ko, didelių kredito įstaigų ir bankų grupių, saugumu ir patikimumu, kad būtų prisidėta užtikrinant visos Sąjungos finansų sistemos stabilumą (2019 m. spalio 2 d. Sprendimo *Crédit mutuel Arkéa / ECB*, C-152/18 P ir C-153/18 P, EU:C:2019:810, 55 punktas).
- 49 Be to, šių tikslų siekimas aiškiai nurodytas Reglamento Nr. 1024/2013 16, 26, 30 ir 65 konstatuojamosiose dalyse bei 1 straipsnio pirmoje pastraipoje (2019 m. spalio 2 d. Sprendimo *Crédit mutuel Arkéa / ECB*, C-152/18 P ir C-153/18 P, EU:C:2019:810, 56 punktas).
- 50 Darytina išvada, kad ECB vykdoma rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra, numatyta Reglamente Nr. 1024/2013, visų pirma jo 4 straipsnio 1 dalyje, siekiama sumažinti riziką, susijusią su ekonomikos ir finansų stabilumu euro zonoje, be kita ko, išvengiant kredito įstaigos įsipareigojimų nevykdymo. ECB įgaliojimai vykdyti jam patikėtas priežiūros užduotis yra būtini siekiant nustatyti riziką, keliančią grėsmę bankų gyvybingumui, ir įpareigoti juos imtis reikiamų priemonių.
- 51 Nagrinėjamu atveju ieškovei taikoma nemokumo procedūra, kurią pagal Latvijos teisę administruoja bankroto administratorius, o prašomas nurodymas, kuriuo siekiama tik suteikti galimybę ieškovės valdybos advokatui patekti į jos patalpas ir turėti prieigą prie jos turimos informacijos, darbuotojų ir išteklių, negali prisidėti prie rizikos, kurią siekiama riboti Reglamentu Nr. 1024/2013, valdymo. Iš tiesų prašomas nurodymas nedaro įtakos nei nagrinėjamos kredito įstaigos gyvybingumui, nei ekonominiam ar finansiniam stabilumui.
- 52 Taigi akivaizdu, kad nei iš reikšmingų Reglamento Nr. 1024/2013 nuostatų formuluočių, nei iš jų tikslo, kuris, be kita ko, atsispindi šio reglamento teisiniame pagrindė – SESV, nei iš jų konteksto negalima daryti išvados, kad ieškovės valdybos prašymo, kad ECB duotų bankroto administratoriui prašomą nurodymą, nagrinėjimas patenka į ECB įgaliojimų sritį.

– *Dėl Direktyvos 2013/36*

- 53 Direktyvos 2013/36 74 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „[i]staigose turi būti nustatytos patikimos valdymo priemonės, įskaitant aiškią organizacinę struktūrą su tiksliai apibrėžta, skaidria ir nuoseklia atsakomybe, veiksmingi rizikos, su kuria kredito įstaiga susiduria arba gali susidurti, nustatymo, valdymo, stebėsenos ir pranešimo apie tokią riziką procesai, tinkami vidaus kontrolės mechanizmai, įskaitant patikimas valdymo ir apskaitos procedūras, ir atlygio politika bei praktika, suderinta su patikimu ir veiksmingu rizikos valdymu ir skatinanti tokią valdymą“.
- 54 Pagal Direktyvos 2013/36 67 straipsnio 1 dalies d punktą šis straipsnis taikomas, be kita ko, tuo atveju, kai „įstaigoje nėra nustatytų valdymo priemonių, kurių reikalauja kompetentingos valdžios institucijos pagal nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliamas [minėtos direktyvos] 74 straipsnis“. Iš šios direktyvos 67 straipsnio 2 dalies b punkto matyti, kad „[v]alstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytais atvejais būtų galima taikyti bent toliau nurodytas administracines sankcijas ir kitas administracines priemones: <...> nurodymą atsakingam fiziniam arba juridiniam asmeniui nutraukti pažeidimą ir nekartoti tokių veiksmų“.

- 55 Kalbant apie kredito įstaigų valdymą, Direktyvos 2013/36 tikslai aiškiai matyti iš šios direktyvos motyvuojamosios dalies, be kita ko, iš jos 53 ir 54 konstatuojamųjų dalių (2018 m. balandžio 24 d. Sprendimo *Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence ir kt.* / ECB, T-133/16–T-136/16, EU:T:2018:219, 73 punktas).
- 56 Direktyvos 2013/36 53 konstatuojamojoje dalyje pažymima, kad „nemažai įstaigų nustatyti įmonių valdymo trūkumai buvo vienas iš veiksnių, prisidėjusių prie to, kad bankų sektorius prisiėmė pernelyg didelę ir nepagrįstą riziką, ir dėl to kai kurios pavienės įstaigos neįvykdė išipareigojimų, o valstybėse narėse ir visame pasaulyje kilo sisteminių problemų <...>“ (2018 m. balandžio 24 d. Sprendimo *Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence ir kt.* / ECB, T-133/16–T-136/16, EU:T:2018:219, 74 punktas).
- 57 Šiuo klausimu teisės aktų leidėjas toje pačioje konstatuojamojoje dalyje pažymėjo, kad „[k]ai kuriais atvejais tai, kad įstaigose neatliekami veiksmingi patikrinimai ir neužtikrinama galių pusiausvyra, nulėmė nepakankamai veiksmingą vadovybės sprendimų priėmimo priežiūrą, o tai paskatino rinktis trumpalaikes ir pernelyg rizikingas valdymo strategijas“ (šiuo klausimu žr. 2018 m. balandžio 24 d. Sprendimo *Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence ir kt.* / ECB, T-133/16–T-136/16, EU:T:2018:219, 74 punktą).
- 58 Reikia pažymėti, kad Direktyvos 2013/36 74 straipsnio 1 dalies tikslai panašūs į Reglamento Nr. 1024/2013 tikslus. Taigi, nors ECB yra institucija, kompetentinga užtikrinti, kad ieškovės atžvilgiu būtų laikomasi šios nuostatos, minėta nuostata taip pat nesuteikia ECB įgaliojimų duoti nurodymų, kaip antai prašomo nurodymo, todėl ieškovės prašymas, kad ECB įpareigotų bankroto administratorių veikti pagal duotą nurodymą, akivaizdžiai nepatenka į ECB įgaliojimų sritį. Ieškovės valdybos prašymu iš tikrųjų siekiama vienintelio tikslo – leisti šiai valdybai disponuoti ieškovės lėšomis, siekiant atlyginti advokatui, ir susipažinti su dokumentais bei informacija, kurie leistų jai pasinaudoti teise būti išklaustyti ir teise į veiksmingą teisinę gynybą. Taigi šis prašymas neturi ryšio su Direktyvos 2013/36 74 straipsnio, susijusio su atitinkamos kredito įstaigos valdymu ir sveiko bei veiksmingo rizikos valdymo šioje įstaigoje nustatymu, dalyku.
- 59 Direktyvos 2013/36 67 straipsnio 1 dalies d punktas ir 2 dalies b punktas negali paneigti to, kas išdėstyta. Iš šių nuostatų, be kita ko, matyti, kad tuo atveju, kai įstaiga nenustatė valdymo priemonių, kurių kompetentingos institucijos reikalauja pagal nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliamas tos pačios direktyvos 74 straipsnis, priežiūros institucija gali, be kita ko, duoti nurodymą atsakingam fiziniam arba juridiniam asmeniui nutraukti pažeidimą ir nekartoti tokių veiksmų.
- 60 Šiomis aplinkybėmis prašomo nurodymo negalima laikyti patenkančiu į šiose nuostatose numatytos rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros, kuria, be kita ko, siekiama apriboti pernelyg didelę kredito įstaigos prisiimamą riziką, sritį.

– *Dėl Latvijos kredito įstaigų įstatymo*

- 61 Ieškovės teigimu, ECB, kuriam nuo to momento, kai ieškovė pripažinta svarbiu subjektu, buvo pavesta jos tiesioginė priežiūra, šiuo atveju turi tokius pačius įgaliojimus, kokie yra nustatyti Kredito įstaigų įstatymo 132¹ straipsnio 3 dalyje, kurioje numatyta:

„[p]agal šiame įstatyme numatytą kompetenciją [CMFC] turi teisę kontroliuoti bankroto administratoriaus veiklą ir tai, kaip jis atitinka šiame įstatyme nustatytus apribojimus. Šiuo tikslu [CMFC] įgaliojimas turi teisę susipažinti su visais kredito įstaigos dokumentais, susijusiais su kredito įstaiga, taip pat gauti bankroto administratoriaus paaiškinimus ir kitą naudingą informaciją, susijusią su kredito įstaigos nemokumo procedūra.“

62 Kaip iš esmės pažymėta šio sprendimo 35 punkte, iš Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos matyti, kad:

„Vykdymas šiuo reglamentu jam pavestus uždavinius ir siekdamas užtikrinti aukštus priežiūros standartus ECB taiko visą atitinkamą Sąjungos teisę ir, kai tokią Sąjungos teisę sudaro direktyvos, nacionalinės teisės aktus, kuriais tos direktyvos perkeliama į nacionalinę teisę. Jei atitinkamą Sąjungos teisę sudaro reglamentai ir jei šiuo metu tais reglamentais valstybėms narėms aiškiai suteikiama galimybių pasirinkti, ECB taip pat taiko nacionalinės teisės aktus, kuriais pasinaudojama tomis galimybėmis.“

63 Reikia pažymėti, kad Kredito įstaigų įstatymas yra vienas iš Latvijos teisės aktų, skirtų perkelti Direktyvą 2013/36.

64 Vis dėlto iš Kredito įstaigų įstatymo 132¹ straipsnio 3 dalies, siejamos su atitinkamomis Reglamento Nr. 1024/2013 ir Direktyvos 2013/36 nuostatomis, nematyti, kad ECB turi duoti bankroto administratoriui prašomą nurodymą. Iš tiesų nemokumo procedūros priklauso nacionalinių valdžios institucijų kompetencijai, kai, be kita ko, nėra nuostatų, suteikiančių tokius įgaliojimus ECB.

65 Be to, ieškovės teiginys, kad jos valdyba negalėjo vykdyti savo pareigų dėl to, kad bankroto administratorius atsisakė leisti vėl patekti į jos patalpas ir turėti prieigą prie išteklių, negali paneigti to, kas išdėstyta, atsižvelgiant, pirma, į tai, kad ECB neturi įgaliojimų šiuo klausimu, ir, antra, į ieškovei vykdomos nemokumo procedūros pobūdį ir tikslą. Pagal 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014, p. 190), 2 straipsnio 1 dalies 47 punktą „įprastinė bankroto byla [nemokumo procedūra]“ suprantama kaip „kolektyvinė bankroto byla [nemokumo procedūra], pagal kurią parduodamas visas skolininko turtas arba jo dalis ir paskiriamas likvidatorius arba administratorius ir kuri paprastai pagal nacionalinę teisę keliama įstaigoms tik toms įstaigoms taikoma tvarka arba apskritai visiems fiziniams ir juridiniams asmenims taikoma tvarka“.

66 Taigi akivaizdu, kad nei Reglamentas Nr. 1024/2013, nei Direktyva 2013/36, nei nacionalinė teisė nesuteikia ECB įgaliojimų duoti bankroto administratoriui prašomą nurodymą.

– *Dėl 2019 m. lapkričio 5 d. Sprendimo ECB ir kt. / Trasta Komerbanka ir kt. (C-663/17 P, C-665/17 P ir C-669/17 P)*

67 Dėl ieškovės argumento, kad ECB pažeidė pareigas, kylančias iš 2019 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *ECB ir kt. / Trasta Komerbanka ir kt.* (C-663/17 P, C-665/17 P ir C-669/17 P, EU:C:2019:923), reikia pažymėti, kad šis sprendimas susijęs su juridinio asmens *Trasta Komerbanka*, kredito įstaigos, teismine gynyba esant tam tikroms aplinkybėms: t. y. kai paskirtas likvidatorius atšaukia šios įstaigos valdybos įgalioto advokato įgaliojimą pareikšti ieškinį Sąjungos teisme dėl sprendimo atšaukti leidimą, kuris turėjo įtakos šiam bankui. Iš esmės iš minėto sprendimo matyti, kad, atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnyje įtvirtintą teisę į veiksmingą teisminę gynybą, šiomis aplinkybėmis Sąjungos teismas negalėjo remtis atitinkamo advokato įgaliojimo panaikinimu, todėl buvo pagrindas priimti sprendimą dėl ieškinio.

68 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas 2019 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *BCE ir kt. / Trasta Komerbanka ir kt.* (C-663/17 P, C-665/17 P ir C-669/17 P, EU:C:2019:923) 55 punkte priminė, kad teisės subjektams pagal Sąjungos teisę suteikiamų teisių veiksmingos teisminės gynybos principas, į kurį taip pat daroma nuoroda ESS 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kylantis

iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų. Šis principas įtvirtintas 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 ir 13 straipsniuose. Jis dabar patvirtintas Chartijos 47 straipsnyje.

- 69 Be to, Teisingumo Teismas nusprendė, kad veiksmingą juridinio asmens, kaip antai *Trasta Komerbanka*, kurio veiklos leidimas buvo panaikintas Sąjungos institucijos, šiuo atveju – ECB, sprendimu, priimtu remiantis Sąjungos aktu – Reglamentu Nr. 1024/2013, teisminę gynybą užtikrina teisė, kuri jam priklauso pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, Sąjungos teisme pareikšti ieškinį dėl minėto sprendimo panaikinimo (šiuo klausimu žr. 2019 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *ECB ir kt. / Trasta Komerbanka ir kt.*, C-663/17 P, C-665/17 P ir C-669/17 P, EU:C:2019:923, 56 punktą).
- 70 Šiuo atveju laikytina, kad ECB laikėsi reikalavimų, kylančių iš 2019 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *ECB ir kt. / Trasta Komerbanka ir kt.* (C-663/17 P, C-665/17 P ir C-669/17 P). Pirma, paskelbus šį sprendimą ECB pripažino, kad ieškovės valdyba dar atstovavo ieškovei, siekdama pareikšti ieškinį dėl sprendimo panaikinti leidimą. Taigi, užuot gavęs vienintelio bankroto administratoriaus pastabas, ECB, laikydamasis minėto Teisingumo Teismo sprendimo, taip pat paprašė ieškovės valdybos įgalioto advokato pateikti pastabas dėl sprendimo panaikinti ieškovės leidimą projekto. Antra, rašte, kuriame taip pat buvo nurodytas ECB atsisakymas duoti prašomą nurodymą bankroto administratoriui, ECB pratęsė terminą pastaboms pateikti, kaip to prašė ieškovės valdybos įgaliotas advokatas. Trečia, šiame rašte ECB nurodė, kad ieškovės valdybos įgaliotas advokatas turi galimybę susipažinti su rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros (angl. *supervisory file*) bylos medžiaga. Taigi ieškovės argumentas, kad ECB, atsisakydamas bankroto administratoriui duoti prašomą nurodymą, nepaisė 2019 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *ECB ir kt. / Trasta Komerbanka ir kt.* (C-663/17 P, C-665/17 P ir C-669/17 P, EU:C:2019:923) pasekmių, yra akivaizdžiai visiškai nepagrįstas.
- 71 Vis dėlto bet kuriuo atveju iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad prireikus valstybės narės nacionalinės valdžios institucijos turi imtis bendrų ar specialių priemonių, kad jų teritorijoje būtų užtikrintas Sąjungos teisės laikymasis. Išsaugodamos teisę pasirinkti priemones, šios institucijos turi būtent užtikrinti, kad teisės subjektai galėtų visiškai naudotis iš Sąjungos teisės kylančiomis teisėmis, įskaitant Chartijos 47 straipsnyje įtvirtintą teisę į veiksmingą teisminę gynybą (šiuo klausimu žr. 2007 m. birželio 21 d. Sprendimo *Jonkman ir kt.*, C-231/06–C-233/06, EU:C:2007:373, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 72 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad tai, jog ECB neturi įgaliojimų duoti bankroto administratoriui prašomą nurodymą, *ipso facto* neatima iš suinteresuotųjų asmenų, kaip antai ieškovės, veiksmingos teisminės gynybos. Iš tiesų nacionalinių valdžios institucijų sprendimams, priimtiems vykstant tokiai nemokumo procedūrai, kaip antai vykstančiai dėl ieškovės, atsakant į galimą prašymą leisti susipažinti su atitinkamos kredito įstaigos dokumentais, patekti į patalpas ar turėti prieigą prie darbuotojų ir išteklių, iš principo taikoma nacionalinių teismų, kurie prireikus gali pateikti Teisingumo Teismui prejudicinius klausimus pagal SESV 267 straipsnį, jeigu jiems kiltų sunkumų aiškinant ar taikant Sąjungos teisę, kontrolė.
- 73 Darytina išvada, kad ECB akivaizdžiai neturėjo įgaliojimų patenkinti ieškovės valdybos prašymo duoti prašomą nurodymą.

(Praleista)

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (dešimtoji kolegija)

nutaria:

1. Atmesti ieškinį.

2. Nereikia priimti sprendimo dėl Latvijos Respublikos prašymo įstoti į bylą.
3. *PNB Banka AS* padengia savo ir Europos Centrinio Banko (ECB) patirtas bylinėjimosi išlaidas, išskyrus susijusias su prašymu įstoti į bylą.
4. *PNB Banka*, ECB ir Latvijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su prašymu įstoti į bylą.

Priimta 2021 m. kovo 12 d. Liuksemburge.

Kancleris
E. Coulon

Pirmininkas
A. Kornezov

i — Rezoliucinėje dalyje padarytas pataisymas paskelbus šį tekstą pirmą kartą.